

รายงานอุตสาหกรรมเนื้อวัวในออสเตรเลีย

1. ภาพรวมอุตสาหกรรมเกษตรในออสเตรเลีย

รายงานโดย Australian Bureau of Agricultural and Resource Economics and Sciences (ABARES) ระบุว่า ปี 2566-2567 ผลผลิตการเกษตร ประมงและป่าไม้ออสเตรเลียส่งออกมีมูลค่า 75.6 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ ส่วนใหญ่เป็นมูลค่าการส่งออกธัญพืชและเนื้อสัตว์ โดยได้รับแรงขับเคลื่อนจากปัจจัยสำคัญ 2 ประการ คือ การประยุกต์/ปรับใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการเพิ่มผลผลิตการเกษตรและการเพิ่มขึ้นของราคาเนื้อส่งออกเนื่องจากประเทศคู่แข่งประสบภัยธรรมชาติ/โรคระบาดทำให้ผลผลิตต่ำท่ามกลางความต้องการสินค้าในตลาดที่ยังแข็งแกร่ง

ผลผลิตสินค้าเกษตรออสเตรเลียที่สำคัญได้แก่ สินค้า Livestock & Livestock Products มีสัดส่วนร้อยละ 39 ธัญพืชร้อยละ 35 Horticulture (ผักและผลไม้) ร้อยละ 19 สินค้าประมงและป่าไม้ ร้อยละ 7 ตามลำดับ สินค้าเกษตรออสเตรเลียมากกว่าร้อยละ 70 ส่งออกไปยังตลาดในภูมิภาคเอเชีย โดยตลาดส่งออกสินค้าเกษตรที่สำคัญได้แก่ จีนซึ่งเป็นตลาดส่งออกสำคัญอันดับ 1 ของออสเตรเลีย รองลงมาคือ ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา เกาหลีใต้ และอินโดนีเซีย

1.1 อุตสาหกรรมผลิตเนื้อวัวของออสเตรเลีย

ภาคปศุสัตว์ออสเตรเลียใช้พื้นที่ในการเลี้ยงสัตว์ประมาณร้อยละ 54 ของพื้นที่ในประเทศเป็นพื้นที่เลี้ยงวัวประมาณ 200 ล้านเฮกเตอร์ เนื้อวัวเป็นหนึ่งในสินค้าส่งออกในภาคอุตสาหกรรมเกษตรที่สำคัญของออสเตรเลีย อีกทั้ง ออสเตรเลียเป็นหนึ่งในผู้ผลิตและส่งออกเนื้อวัวใหญ่มากเป็นอันดับ 3 ของโลก รองจากบราซิลและสหรัฐอเมริกา อุตสาหกรรมเนื้อวัวสร้างรายได้ประมาณ 5 พันล้านเหรียญสหรัฐฯต่อปี ผลผลิตเนื้อออสเตรเลียมากกว่าร้อยละ 70 เป็นผลผลิตเพื่อการส่งออกทำให้อุตสาหกรรมเนื้อวัวมีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจออสเตรเลีย ตลาดส่งออกเนื้อวัวที่สำคัญได้แก่ สหรัฐอเมริกา จีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ และอินโดนีเซีย ปี 2568 ออสเตรเลียมีการเลี้ยงวัวประมาณ 29.9 ล้านตัว (เป็นการเลี้ยงวัวเนื้อ 27.8 ล้านตัวและวัวนม 2.1 ล้านตัว) มีการจ้างงานมากกว่า 200,000 คนตลอดห่วงโซ่การผลิต

อุตสาหกรรมการผลิตเนื้อวัวของออสเตรเลียมีระบบหลัก 2 ระบบ:

- 1) **ระบบการเลี้ยงแบบทุ่งกว้าง (ทุ่งหญ้า) Extensive grazing systems** (ส่วนใหญ่อยู่ทางตอนเหนือของออสเตรเลีย) ซึ่งมีพื้นที่ขนาดใหญ่ในรัฐ Queensland (QLD) เขตปกครอง Northern Territory (NT) และพื้นที่ทางตอนเหนือของรัฐ Western Australia (WA) ส่วนใหญ่เป็นการเลี้ยงวัวพันธุ์ Bos Indicus อาทิ พันธุ์บราห์มัน (Brahman) ลูกผสมบราห์มัน และพันธุ์ Santa Gertrudis ที่แข็งแรง ทนกับสภาพอากาศเขตร้อน เนื้อวัวมีคุณภาพต่ำกว่าเนื้อวัวพันธุ์ Bos Taurus (เลี้ยงทางตอนใต้) ส่วนใหญ่ส่งออกในรูปแบบที่ยังมีชีวิตไปยังตลาดเอเชีย ได้แก่ อินโดนีเซีย บริษัทผู้ผลิตและบริษัทที่เกี่ยวข้องกับระบบห่วงโซ่อุปทานรายใหญ่ ได้แก่ บริษัท Australia Agricultural บริษัท Consolidated Pastoral (CPC) มีพื้นที่ 3.2 ล้านเอเคอร์เลี้ยงวัวได้มากกว่า 300,000 ตัว (ถูกซื้อกิจการโดยบริษัท Terra Firma ในปี 2551)

บริษัท North Australian Pastoral Company (NAPCo), บริษัท Paraway Pastoral Company บริษัท S. Kidman and Co บริษัท William Cattle Company และบริษัท The Mutooroo Pastoral Company ซึ่งบริษัทเหล่านี้ถือครองพื้นที่เลี้ยงวัวจำนวนมาก เพื่อลดความเสี่ยงด้านสภาพอากาศ

- 2) **ระบบการเลี้ยงแบบด้วยธัญพืช Intensive farming systems** (ส่วนใหญ่อยู่ทางตอนใต้ของออสเตรเลีย) มีพื้นที่เล็กกว่าทางตอนเหนือของออสเตรเลีย นิยมเลี้ยงวัวสายพันธุ์ Bos Taurus (อังกฤษและยุโรป) ได้แก่ พันธุ์ British Angus พันธุ์ Hereford และพันธุ์ French Charolais สามารถผลิตเนื้อวัวคุณภาพดีเนื่องจากพื้นที่ที่มีปริมาณน้ำฝนสูงและทุ่งหญ้าที่ได้รับการฟื้นฟูตลอด นิยมส่งออกในรูปเนื้อวัว (Wagyu) เพื่อการบริโภคไปยังตลาดญี่ปุ่น เกาหลีใต้และรัสเซีย บริษัทผู้ผลิตปศุสัตว์รายใหญ่ คือ บริษัท Minnamurra pastoral (มีพ่อพันธุ์และแม่พันธุ์ประมาณ 13,000 ตัว)

ปัจจุบันวัวสายพันธุ์ Angus นิยมเลี้ยงมากที่สุด ในออสเตรเลีย เนื่องจากเป็นสายพันธุ์ที่ผลิตเนื้อคุณภาพระดับพรีเมียม รองลงมาคือ สายพันธุ์ French Charolais และพันธุ์ Brahman การเลี้ยงวัวในออสเตรเลียส่วนใหญ่เป็นการเลี้ยงแบบ Grain Fed (เลี้ยงด้วยธัญพืชเป็นอาหาร) พืชหลักที่ออสเตรเลียใช้ในการผลิตอาหารสัตว์ ได้แก่ ข้าวสาลี ข้าวบาร์เลย์ ข้าวฟ่าง และข้าวโพด และใช้ Tapioca pellet (ซึ่งใช้เป็นอาหารเสริมได้ทั้งปี) เพื่อเป็นอาหารเสริมในการเลี้ยงโคนมควบคู่ไปกับ PKE ในช่วงฤดูใบไม้ผลิและฤดูร้อน

ผู้ผลิตอาหารสัตว์ที่สำคัญในออสเตรเลีย ได้แก่ บริษัท Ridley Corporation Limited (ส่วนแบ่งตลาดร้อยละ 41.5) และบริษัท Riverina (Australia) Pty Ltd (ส่วนแบ่งตลาดร้อยละ 22.3) นอกจากนี้ ยังมีบริษัท FutureFeed (พัฒนาโดยสถาบันวิจัย CSIRO มหาวิทยาลัย James Cook University Australia และ Meat & Livestock Australia) ผู้ผลิต/จัดส่งสารอาหารทะเลสีแดงให้กับผู้ผลิตอาหารสัตว์ทั้งในและต่างประเทศ เพื่อนำไปเป็นส่วนผสมในการผลิตอาหารเสริมสำหรับเลี้ยงสัตว์เคี้ยวเอื้องในภาคปศุสัตว์ ซึ่งมีสรรพคุณช่วยลดการปล่อยก๊าซมีเทนที่เกิดจากการย่อยอาหารในสัตว์เคี้ยวเอื้องในภาคปศุสัตว์ (ผายลมและเรอ) และเป็นสาเหตุของการเกิดก๊าซเรือนกระจกคิดเป็นสัดส่วนถึงร้อยละ 15 โดยผสมสารอาหารทะเลสีแดงเพียง 5 กรัมต่ออาหารแห้ง 1 กิโลกรัมจะช่วยลดการปล่อยก๊าซมีเทนในสัตว์เคี้ยวเอื้องได้ถึงร้อยละ 80

บริษัท JBS Food Australia (ผู้แปรรูปเนื้อวัวรายใหญ่) ร่วมกับบริษัท Royal DSM พัฒนา Bovaer (ผลิตจาก Nitrate และ Bio-based alcohol) เพื่อเป็นส่วนผสมในอาหารของสัตว์เคี้ยวเอื้อง ซึ่งนำมาทดลองในอุตสาหกรรมเลี้ยงวัวเนื้อออสเตรเลียและผลที่ได้รับพบว่า Bovaer ช่วยยับยั้งการปล่อยก๊าซมีเทนในสัตว์เคี้ยวเอื้องได้สูงถึงร้อยละ 90 ปัจจุบันสินค้ามีจำหน่ายมากกว่า 65 ประเทศทั่วโลก รวมถึงการนำมาใช้เป็นส่วนผสมในอาหารเลี้ยงสัตว์ในภาคอุตสาหกรรมผลิตเนื้อวัวออสเตรเลีย

1.2 สถานการณ์ตลาดเนื้อวัวในออสเตรเลีย

ปี 2567 ตลาดเนื้อในออสเตรเลียมีมูลค่า 27.3 พันล้านเหรียญออสเตรเลียขยายตัวร้อยละ 1.4 ส่วนใหญ่เป็นการขยายตัวของเนื้อหมูและเนื้อไก่ร้อยละ 5 และร้อยละ 2.4 ตามลำดับ ในขณะที่ตลาดเนื้อวัวลดลงร้อยละ 0.3 ในเชิงมูลค่าและขยายตัวร้อยละ 1.6 ในเชิงปริมาณ รายงานจากกระทรวงเกษตรออสเตรเลียระบุว่า ในปี 2567 ผลผลิตเนื้อสัตว์ (เนื้อวัว เนื้อลูกวัว และเนื้อแกะ) เพิ่มขึ้นท่ามกลางความต้องการของตลาดที่ถูกจำกัดด้วยปัจจัยทางเศรษฐกิจ ส่งผลให้ความต้องการขบเซา ทำให้ราคาขายปลีกเนื้อวัวในประเทศลดลงเพื่อกระตุ้นการบริโภคในประเทศ คาดว่า ภายในปี 2572 ตลาดค้าปลีกเนื้อออสเตรเลียจะมีมูลค่า 30.9 พันล้านเหรียญออสเตรเลียขยายตัวร้อยละ 2.5 โดยตลาดเนื้อวัวจะขยายตัวร้อยละ 2.1 ในเชิงมูลค่าและขยายตัวร้อยละ 1.6 ในเชิงปริมาณ

ปี 2568 ผู้ส่งออกเนื้อวัวออสเตรเลียกำลังรับมือกับผลกระทบจากนโยบายภาษีนำเข้าของสหรัฐฯ ที่กำหนดภาษีนำเข้าสินค้าร้อยละ 10 ตั้งแต่วันที่ 2 เมษายน 2568 (ชะลอมาตรการภาษีออกไป 90 วัน) แม้ว่าจะยังไม่มีที่ยืนยันอย่างเป็นทางการเกี่ยวกับอัตราภาษีหรือข้อยกเว้น แต่ความไม่แน่นอนเกี่ยวกับนโยบายภาษีได้ส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของผู้ผลิตและผู้แปรรูปในออสเตรเลียในปัจจุบัน เนื่องจากในปี 2567 ออสเตรเลียส่งออกเนื้อวัวให้กับสหรัฐฯ มากเป็นอันดับ 1 โดยส่งออกเนื้อวัวสูงถึง 395,000 ตัน เพื่อใช้ในการทำเบอร์เกอร์และแปรรูป หากสหรัฐฯ กำหนดภาษีนำเข้าตั้งแต่ร้อยละ 8 หรือสูงกว่า จะทำให้ศักยภาพทางการแข่งขันในตลาดของเนื้อวัวออสเตรเลียลดลงอย่างมาก ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อปริมาณการส่งออก ผลกำไรของผู้ประกอบการ รวมถึงราคามันเนื้อวัวในประเทศ

นอกจากภาษีนำเข้าแล้ว สหรัฐฯ ยังมีแผนจะผลักดันการส่งออกเนื้อวัวมายังตลาดออสเตรเลียมากขึ้น แต่เนื่องจากกฎระเบียบด้านความปลอดภัยทางชีวภาพที่เข้มงวด จึงเป็นอุปสรรคต่อการส่งออกเนื้อวัวสดของสหรัฐฯ มายังตลาดออสเตรเลีย ซึ่งเป็นที่มาของมาตรการภาษีนำเข้าเพื่อผลักดันการเจรจาการค้าเกี่ยวกับแนวทางการผ่อนปรนเงื่อนไขการนำเข้า ซึ่งออสเตรเลียยืนยันไม่ผ่อนปรนกฎระเบียบด้านความปลอดภัยทางชีวภาพ

แม้ว่าภาษีนำเข้าของสหรัฐฯ อาจกระทบต่อการลดลงของการส่งออก ราคาเนื้อวัว ตลอดจนการจ้างงานในระบบห่วงโซาการผลิตที่จะได้รับผลกระทบทั้งหมด แต่ออสเตรเลียยังมีตลาดทางเลือกอื่นๆ เช่น ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ และจีน ซึ่งในปัจจุบันญี่ปุ่นนำเข้าเนื้อวัวออสเตรเลียร้อยละ 39 เกาหลีใต้ร้อยละ 45 และจีนร้อยละ 17 ซึ่งจะทำให้การส่งออกเนื้อวัวออสเตรเลียไม่ได้รับผลกระทบมากนักแม้ว่าจะต้องเผชิญกับคู่แข่งอย่างบราซิล นิวซีแลนด์ และอาร์เจนตินา ซึ่งเป็นผู้ส่งออกเนื้อวัวไปยังตลาดดังกล่าวด้วยเช่นกัน

อย่างไรก็ตาม อุตสาหกรรมผลิตเนื้อสัตว์ออสเตรเลียนอกจากต้องเผชิญกับภาษีนำเข้าสหรัฐฯ ร้อยละ 10 แล้ว ยังต้องเผชิญกับปัญหาราคาสินค้าตกต่ำ (เนื่องจากอุปทานที่มีมากและราคาต่อหน่วยเฉลี่ยของเนื้อวัว และเนื้อแกะยังคงสูงกว่าเนื้อสัตว์ปีกทำให้เนื้อวัวยังคงมีราคาแพงสำหรับชาวออสเตรเลียในช่วงค่าครองชีพสูง จึงมีแนวโน้มที่ความต้องการตลาดอาจขบเซา) และปัญหาเกี่ยวกับสภาพดินฟ้าอากาศที่จะส่งผลกระทบต่อภาคอุตสาหกรรม อีกทั้ง ปัจจุบันออสเตรเลียประสบกับภาวะขาดแคลนแรงงานที่มีทักษะเฉพาะในภาคการเกษตร การอ่อนค่าของดอลลาร์ออสเตรเลียทำให้ต้นทุนการผลิตเพิ่มสูงขึ้นและขาดปัจจัยดึงดูดนักลงทุน

จากต่างชาติ ทำให้ออสเตรเลียจำเป็นต้องมีตลาดเป้าหมายที่หลากหลาย ระบบห่วงโซ่อุปทานที่คล่องตัว รวมถึงมาตรการด้านความปลอดภัยทางชีวภาพที่แข็งแกร่งเพื่อรับมือและสร้างความได้เปรียบในตลาด

Meat and Livestock Australia (MLA) คาดการณ์ว่า ปริมาณการเลี้ยงวัวในออสเตรเลียจะลดลงต่อเนื่องไปจนถึงปี 2570 โดยในปี 2569 จะลดลงร้อยละ 3.1 อยู่ที่ 29.2 ล้านตัวและจะลดลงอีกร้อยละ 1.4 ในปี 2570 อยู่ที่ 28.8 ล้านตัว เนื่องจากการเพิ่มขึ้นของเกษตรกรที่เลิกเลี้ยงวัวเป็นผลจากต้นทุนการผลิตที่เพิ่มขึ้น เช่น แรงงาน เชื้อเพลิง การขนส่ง และสาธารณูปโภค ผลกำไรที่จำกัด และความผันผวนของตลาด

1.3 การบริโภคเนื้อสัตว์ในออสเตรเลีย

ผู้บริโภคออสเตรเลียจำนวนมากชื่นชอบเนื้อสัตว์ทุกประเภท โดยเนื้อสัตว์ปีกเป็นเนื้อสัตว์ที่มีการบริโภคมากที่สุด ปี 2567 มีการซื้อเนื้อสัตว์ปีกมากกว่า 927,000 ตัน ถึงแม้ว่าในช่วง 2 ปีที่ผ่านมา ราคาของเนื้อวัวและเนื้อแกะจะลดลง แต่ความต้องการบริโภคไม่ได้เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ เนื่องจากราคาเฉลี่ยต่อหน่วยของเนื้อวัวและเนื้อแกะยังอยู่ในระดับสูงเมื่อเทียบกับราคาเนื้อสัตว์ปีก อีกทั้ง ภาวะเงินเฟ้อทำให้สภาพคล่องทางการเงินลดลง ดังนั้น ราคาเนื้อวัวและเนื้อแกะที่ลดลงแต่ยังถือว่าแพงสำหรับชาวออสเตรเลีย

อย่างไรก็ตาม ปริมาณการบริโภคเนื้อวัวในตลาดยังอยู่ในระดับสูง (23.4 กิโลกรัมต่อคนต่อปี) โดยเนื้อวัวที่จำหน่ายในตลาดส่วนใหญ่อยู่ในรูปแบบเนื้อวัวบดมากที่สุด ซึ่งมีจำหน่ายตามร้านขายเนื้อและซูเปอร์มาร์เก็ต เนื่องจากเนื้อวัวบดมีราคาที่เข้าถึงได้มากกว่าเมื่อเทียบกับเนื้อส่วนอื่น เช่น สเต็กและซี่โครง

ปี 2567 เนื้อสัตว์ปีกและเนื้อหมูเป็นเนื้อสัตว์ที่มีราคาต่ำที่สุดเมื่อเทียบกับเนื้อวัวและเนื้อแกะ และได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายในกลุ่มชาวออสเตรเลียเชื้อสายอื่นๆ ที่อพยพมาอยู่อาศัยในออสเตรเลีย อีกทั้งผู้บริโภคส่วนใหญ่เห็นว่าเนื้อหมูเป็นโปรตีนทางเลือกที่ดีในแง่ของราคา

สำนักงานสถิติออสเตรเลียรายงานการลดลงของราคาเนื้อวัวและเนื้อแกะในช่วงครึ่งแรกของปี 2567 และการชะลอตัวของการเติบโตของราคาเนื้อสัตว์ประเภทอื่นๆ เช่น เนื้อสัตว์ปีกและเนื้อหมู คาดว่า ราคาเนื้อสัตว์จะยังคงมีแนวโน้มลดลงต่อเนื่อง ซึ่งจะทำให้ผู้บริโภคสามารถซื้อเนื้อสัตว์ได้บ่อยขึ้น เนื่องจากเนื้อสัตว์เป็นส่วนสำคัญในอาหารของผู้บริโภคชาวออสเตรเลียทั่วไป อีกทั้ง รายงานโดย OECD พบว่า ชาวออสเตรเลียบริโภคเนื้อสัตว์ปีก แกะ และเนื้อวัว/ลูกวัวต่อหัวมากกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่มสมาชิก OECD ในแต่ละปี

ในช่วง 2 ปีที่ผ่านมา ราคาเป็นปัจจัยหลักในการจำกัดการซื้อและการบริโภคเนื้อสัตว์ หากอุปสรรคด้านราคาลดลง คาดว่า การบริโภคเนื้อสัตว์ของชาวออสเตรเลียจะเพิ่มขึ้น แม้ว่าจะมีกระแสการบริโภคโปรตีนจากพืชที่เพิ่มขึ้น (ชาวออสเตรเลียประมาณร้อยละ 12 ที่รับประทานอาหารมังสวิรัตหรือวีแกน) แต่ชาวออสเตรเลียส่วนใหญ่ยังคงบริโภคเนื้อสัตว์เพื่อตอบสนองความต้องการโปรตีน ดังนั้น ผู้บริโภคส่วนใหญ่ในออสเตรียยังคงมีความต้องการเนื้อสัตว์หากมีราคาที่เหมาะสม

2. ภาคการค้า การส่งออก/การนำเข้า

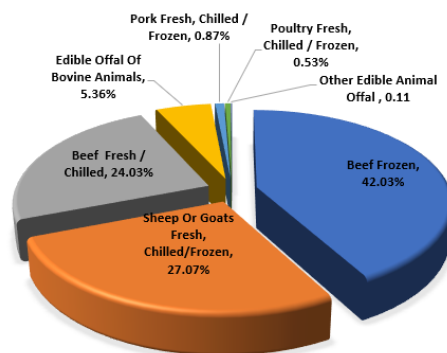
2.1 การส่งออกเนื้อวัวของออสเตรเลีย

ออสเตรเลียส่งออกเนื้อวัวประมาณร้อยละ 70 ไปยังตลาดส่งออกหลักได้แก่ ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา เกาหลีใต้ จีน และประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (อินโดนีเซีย, ฟิลิปปินส์, เวียดนาม) และตะวันออกกลาง ปี 2567 ออสเตรเลียส่งออกวัวมีชีวิตจำนวน 766,044 ตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 13 และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นต่อเนื่องไป

จนถึงปี 2568 ออสเตรเลียส่งออกเนื้อสัตว์ทั้งหมดมีมูลค่า 13,944 ล้านดอลลาร์สหรัฐเพิ่มขึ้นร้อยละ 19.23 เป็นการส่งออกเนื้อวัวสำหรับการบริโภคมูลค่า 9,260 ล้านดอลลาร์สหรัฐเพิ่มขึ้นร้อยละ 21.87 โดยเนื้อวัวร้อยละ 31.13 ส่งออกไปสหรัฐอเมริกา รองลงมาคือ จีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ และอินโดนีเซีย ออสเตรเลียส่งออกเนื้อวัวสำหรับการบริโภคไปไทยมีสัดส่วนร้อยละ 1.95 มีมูลค่า 180 ล้านดอลลาร์สหรัฐเพิ่มขึ้นร้อยละ 44.81 การส่งออกเนื้อไปตลาดอเมริกา ญี่ปุ่น เกาหลีใต้และอินโดนีเซียยังคงขยายตัวอย่างต่อเนื่องในขณะที่การส่งออกไปจีนลดลงร้อยละ 7.77 เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา

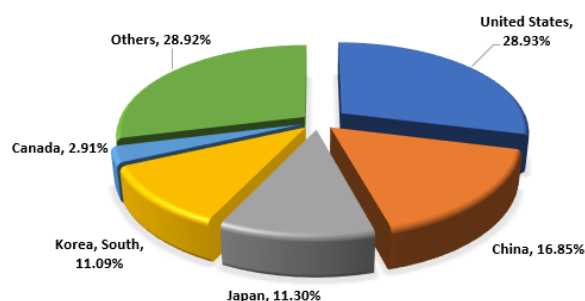
ปี 2568 (ช่วงเดือนมกราคม-เมษายน) ออสเตรเลียส่งออกเนื้อประเภทต่างๆมีมูลค่า 4,898 ล้านดอลลาร์สหรัฐเพิ่มขึ้นร้อยละ 25.85 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปีที่ผ่านมา เป็นการส่งออกเนื้อวัวแช่เย็นจนแข็งมากที่สุดมีสัดส่วนร้อยละ 42.03 ของการส่งออกเนื้อทั้งหมด รองลงมาคือ เนื้อแกะหรือแพะสด แช่เย็นหรือแช่แข็งร้อยละ 27.07 เนื้อวัวสดหรือแช่เย็นร้อยละ 24.75 โดยส่งออกไปสหรัฐอเมริกามากที่สุด รองลงมาคือ จีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้และแคนาดาตามลำดับ และส่งออกไปไทยมีสัดส่วนร้อยละ 1.76 มีมูลค่า 34.4 ล้านดอลลาร์สหรัฐเพิ่มขึ้นร้อยละ 29.51 การส่งออกเนื้อวัวออสเตรเลียไปตลาดสหรัฐอเมริกา จีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้และแคนาดามีการขยายตัวต่อเนื่องยกเว้นการส่งออกไปอินโดนีเซียที่ลดลงร้อยละ 13.04 รายละเอียดแสดงในตารางที่ 1 และ 2

ตารางที่ 1 แสดงการส่งออกเนื้อประเภทต่างๆไปยังตลาดต่างประเทศ ปี 2568

ที่มา: Global Trade Atlas

ตารางที่ 2 แสดงสัดส่วนตลาดส่งออกเนื้อสัตว์ออสเตรเลียปี 2568

ที่มา: Global Trade Atlas

2.2 การนำเข้าเนื้อวัวของออสเตรเลีย

ปี 2567 ออสเตรเลียนำเข้าเนื้อวัวมีมูลค่า 23.31 ล้านเหรียญสหรัฐ ลดลงร้อยละ 2.71 เนื้อร้อยละ 62 เป็นการนำเข้าเนื้อวัวแช่แข็งมูลค่า 14.4 ล้านเหรียญสหรัฐ ลดลงร้อยละ 9.19 รองลงมาคือ เนื้อวัวสดและแช่เย็น ร้อยละ 38 มีมูลค่า 8.89 ล้านเหรียญสหรัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ 10.03 โดยเนื้อวัวร้อยละ 44 นำเข้าจากนิวซีแลนด์ รองลงมาคือ สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น จีนและฝรั่งเศส ตามลำดับ

ปี 2568 (ช่วงเดือนมกราคม-เมษายน) การนำเข้าเนื้อวัวของออสเตรเลียมีมูลค่า 4.12 ล้านเหรียญสหรัฐ ลดลงร้อยละ 4.23 เป็นจากนำเข้าจากนิวซีแลนด์และญี่ปุ่นเท่านั้น

ออสเตรเลียไม่มีการนำเข้าเนื้อวัวจากไทย เนื่องจากออสเตรเลียมีมาตรฐานด้านความปลอดภัยทางชีวภาพที่เข้มงวดจึงมีการนำเข้าเนื้อเพียงไม่กี่ประเทศเพื่อลดความเสี่ยงจากการแพร่ระบาดของโรคสัตว์ อาทิ โรคปากและเท้าเปื่อยในโค อีกทั้ง ไทยยังไม่มีการจัดการประเมินความเสี่ยงด้านความปลอดภัยทางชีวภาพกับกระทรวงเกษตรของออสเตรเลีย และในปัจจุบันออสเตรเลียอนุญาตให้นำเข้าเนื้อเป็ดและเนื้อไก่ปรุงสุก (แปรรูป) ภายใต้การควบคุมของอนุหมินที่กำหนดเท่านั้น

3. แนวโน้มความต้องการในตลาด

3.1 เนื้อสัตว์ที่ผ่านการผลิตอย่างยั่งยืน

แม้ว่าชาวออสเตรเลียส่วนใหญ่ยังจะบริโภคเนื้อสัตว์บ้างในระหว่างสัปดาห์ แต่ชาวออสเตรเลียบางส่วนเลือกที่จะลดหรือหยุดการบริโภคเนื้อสัตว์เนื่องจากความกังวลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศที่เกิดจากการปล่อยก๊าซคาร์บอนจากอุตสาหกรรมผลิตเนื้อสัตว์ที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ดังนั้น การมุ่งเน้นการผลิตอย่างยั่งยืนจึงเป็นหนึ่งในประเด็นสำคัญเกี่ยวกับการผลิตเนื้อสัตว์ในออสเตรเลีย ดังนั้น เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค ผู้ผลิตเนื้อสัตว์จึงปรับปรุงกระบวนการผลิตอย่างยั่งยืนมากขึ้น สร้างสรรค์นวัตกรรมและพัฒนาสิ่งใหม่ๆ เพื่อลดการปล่อยคาร์บอนในกระบวนการผลิต

รายงานโดย Australian Beef Sustainability Framework พบว่า การผลิตเนื้อแดงออสเตรเลียในช่วงปี 2548-2564 มีการปล่อยคาร์บอนลดลงร้อยละ 78 และได้ตั้งเป้าให้กระบวนการผลิตเนื้อแดงออสเตรเลียมีความเป็นกลางทางคาร์บอนภายในปี 2573

ตัวอย่าง การดำเนินการเพื่อลดการปล่อยคาร์บอน ได้แก่ การศึกษาลักษณะทางกายภาพของวัวเพื่อพิจารณาว่า การผลิตมีเทนที่ต่ำลงเป็นลักษณะที่สามารถถ่ายทอดไปยังลูกหลานได้หรือไม่ เพื่อนำไปสู่การเพาะพันธุ์วัวที่ผลิตมีเทนน้อยลงโดยธรรมชาติ นอกจากนี้ ยังมีการวิจัยเกี่ยวกับการโปรแกรมจุลินทรีย์ในสัตว์อายุน้อย เพื่อเปลี่ยนแปลงจุลินทรีย์ภายในกระเพาะของวัวอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อลดปริมาณมีเทนที่ผลิตและปล่อยสู่บรรยากาศ การศึกษาและวิจัยที่กล่าวมานี้เป็นเพียงตัวอย่างของการพัฒนาใหม่ๆ ที่กำลังอยู่ระหว่างการวิจัยในปัจจุบัน ในขณะที่ผู้ผลิตยังคงแสวงหาวิธีในการปรับปรุงการผลิตเนื้อสัตว์อย่างยั่งยืนเพื่อการบริโภคอย่างต่อเนื่อง

3.2 โปรตีนทางเลือก (เนื้อจากพืช)

ในปี 2567 ผู้บริโภคออสเตรเลียลดการใช้จ่ายในการซื้ออาหารและการรับประทานอาหารนอกบ้านลง เนื่องจากค่าครองชีพที่สูงขึ้นจากภาวะเงินเฟ้อ และในปี 2568 อัตราเงินเฟ้อเริ่มผ่อนคลาย ผู้บริโภคสามารถใช้

จ่ายกับสินค้าฟุ่มเฟือยและรับประทานอาหารนอกบ้านได้มากขึ้น ทำให้ภาคธุรกิจบริการอาหารซึ่งเป็นภาคธุรกิจที่มีสัดส่วนในการใช้เนื้อสัตว์สูงโดยเฉพาะเนื้อไก่และเนื้อวัวเริ่มฟื้นตัว หากราคาของเนื้อสัตว์ที่คาดว่าจะลดลง (ผลจากภาษีส่งออก) จะช่วยให้ผู้ให้บริการอาหารสามารถรักษาระดับราคาของเมนูได้มากขึ้น และผู้บริโภคสามารถเข้าถึงได้ในราคาที่เหมาะสม

อย่างไรก็ตาม การเติบโตอย่างรวดเร็วของโปรตีนทางเลือกจากพืช ทำให้ผู้ให้บริการร้านอาหาร คาเฟ่ ผับและบาร์เร่งขยายเมนูโปรตีนทางเลือกจากพืชมากขึ้น เพื่อเป็นทางเลือกที่หลากหลายให้แก่ผู้บริโภคที่ต้องการหลีกเลี่ยงเนื้อสัตว์ และเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคชาวออสเตรเลียที่บริโภคเนื้อสัตว์น้อยลง หรือกลุ่มผู้บริโภคที่มีแผนจะเลิกบริโภคเนื้อสัตว์โดยสิ้นเชิง ถือเป็นความท้าทายอีกประการที่ผู้ผลิตเนื้อสัตว์ออสเตรเลียจะต้องเผชิญนอกเหนือจากมาตรการภาษีสินค้าของสหรัฐอเมริกา

4. โอกาสและความท้าทายของไทยในการเข้าตลาด

4.1 โอกาสด้านนวัตกรรมและความยั่งยืน

- ด้านการวิจัย พัฒนาและแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ด้านการผลิตเนื้อสัตว์อย่างยั่งยืนและการบรรลุเป้าหมายความเป็นกลางทางคาร์บอนร่วมกัน โดยมุ่งเน้นด้านมาตรฐานสวัสดิภาพสัตว์และสิ่งแวดล้อม ตลอดจนการลงทุนและพัฒนาในระบบบล็อกเชนและการตรวจสอบย้อนกลับเพื่อความโปร่งใสและเพิ่มศักยภาพการแข่งขัน
- การใช้โอกาสและสิทธิประโยชน์ในข้อตกลงการค้าเสรีต่างๆอย่างเต็มที่เพื่อยกระดับความสัมพันธ์ทางการค้าและการเข้าถึงตลาด
- โอกาสในการเป็นแหล่งจัดหาสินค้าอาหารสัตว์ (Tapioca pellets) สูตรที่เหมาะสมเพื่อเป็นอาหารเสริมสำหรับวัว (Supplementary feed) แก่อุตสาหกรรมปศุสัตว์ในออสเตรเลีย

4.2 ความท้าทาย

- ออสเตรเลียเป็นประเทศผู้นำด้านเทคโนโลยีการผลิตสินค้าเกษตรในพื้นที่แห้งแล้ง ที่มีการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน ทำให้สินค้าเกษตรออสเตรเลียนี้อาศัยการยอมรับและมีชื่อเสียงด้านความปลอดภัยทั้งด้านสุขอนามัยพืชและสัตว์ ออสเตรเลียจึงเป็นประเทศที่มีการตรวจสอบและกักกันสินค้าเกษตรและอาหารนำเข้าจากต่างประเทศอย่างเข้มงวด เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคพืชและสัตว์ในประเทศและเนื้อวัวจากไทยยังไม่สามารถส่งออกมาจำหน่ายในออสเตรเลียได้
- ความท้าทายด้านความยั่งยืนหลายประการ อาทิ การจัดการผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและการลดการปล่อยคาร์บอน การปรับปรุงวิธีปฏิบัติด้านสวัสดิภาพสัตว์ และการสร้างสมดุลระหว่างการผลิตกับสิ่งแวดล้อม

5. กฎระเบียบ/มาตรการนำเข้า และมาตรฐานความปลอดภัยทางชีวภาพที่ผู้ส่งออกไทยควรทราบ

ออสเตรเลียนี้อาศัยมาตรฐานความปลอดภัยทางชีวภาพที่เข้มงวดเพื่อช่วยลดความเสี่ยงจากการแพร่ระบาดของศัตรูพืชและโรคพืชและสัตว์ รวมถึงลดผลกระทบจากศัตรูพืชและโรคที่มีอยู่แล้ว เพื่อป้องกันอันตรายต่อมนุษย์ สัตว์ พืช และสิ่งแวดล้อมในประเทศ การปลอดจากศัตรูพืชและโรคสำคัญหลายชนิดของออสเตรเลียช่วยให้

อุตสาหกรรมการเกษตรออสเตรเลียได้เปรียบทางการค้าอย่างมีนัยสำคัญ และมีความสำคัญในการรักษาการเข้าถึงตลาดส่งออกที่มีมูลค่าสูง โดยเฉพาะอุตสาหกรรมเนื้อวัวที่มีจุดแข็งด้านการผลิตอย่างยั่งยืน คุณภาพดี สะอาด และปลอดภัยจากโรคสัตว์ที่สำคัญ เช่น โรคปากและเท้าเปื่อย โรควัวบ้าและโรคผิวหนังเป็นตุ่มในโค ที่ยังคงเกิดขึ้นในอินโดนีเซียและประเทศเพื่อนบ้านใกล้เคียง

เนื้อและผลิตภัณฑ์จากเนื้อจัดเป็นอาหารที่อยู่ในกลุ่ม Risk Food ออสเตรเลียอนุญาตให้นำเข้าเนื้อและผลิตภัณฑ์จากประเทศที่อยู่ในรายชื่อที่มีการจัดการประเมินความเสี่ยงความปลอดภัยทางชีวภาพของออสเตรเลียเท่านั้นและไทยยังไม่มีจัดการประเมินความเสี่ยงความปลอดภัยทางชีวภาพจึงไม่สามารถส่งออกเนื้อและผลิตภัณฑ์มายังออสเตรเลียได้

6. ระเบียบ/เงื่อนไขการนำเข้าสินค้าอาหารสัตว์ในออสเตรเลีย

สินค้าอาหารสัตว์ในออสเตรเลีย (Tapioca pellets) ผู้นำเข้าจำเป็นต้องขอใบอนุญาตจากกระทรวงเกษตรและทรัพยากรน้ำก่อน นอกจากนี้ ยังต้องมีการตรวจสอบจากทางการออสเตรเลีย เกี่ยวกับกระบวนการผลิตอาหารสัตว์ เอกสารการรับประกันคุณภาพ หากมีการตรวจสอบโดยเจ้าหน้าที่รัฐบาลออสเตรเลีย ผู้นำเข้าจะต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบทั้งหมด

เมื่อนำสินค้าเข้ามาในออสเตรเลียแล้ว ผู้นำเข้าจะต้องปฏิบัติตามกฎหมายของการติดฉลาก และกฎของ Australian Ruminant Feed Ban (ARFB) National Uniform Rules ด้วย อีกทั้งสินค้าต้องปราศจากแมลงที่มีชีวิต โรค เมล็ดที่ปนเปื้อน ส่วนประกอบของพืชที่ยังไม่ได้แปรรูป ส่วนประกอบของสัตว์และสิ่งที่เป็นความเสี่ยงทางชีวภาพ อีกทั้งอาจมีการตรวจสอบเพิ่มเติม หากเจ้าหน้าที่สงสัยว่าตู้คอนเทนเนอร์หรือยานพาหนะที่ขนส่งสินค้าไม่สะอาด หรือบรรจุภัณฑ์ของสินค้าไม่สะอาด ทั้งนี้ ผู้ส่งออกสามารถหาข้อมูลเพิ่มเติมได้จากเว็บไซต์ของกระทรวงเกษตรและทรัพยากรน้ำออสเตรเลีย (<https://bicon.agriculture.gov.au>)

7. องค์กร/สมาคมที่เกี่ยวข้อง

7.1 Meat and Livestock Australia (MLA)

Meat and Livestock Australia (MLA) เป็นบริษัทมหาชนที่มีผู้ผลิตเป็นผู้ดำเนินการ โดยให้บริการด้านการวิจัย พัฒนาและการตลาดแก่กลุ่มอุตสาหกรรมผู้ผลิตเนื้อแดง อาทิ เนื้อวัว แกะ และแพะมากกว่า 49,500 ราย บริษัทมีรายได้จากการขายวัวของเกษตรกรที่เป็นสมาชิกผ่านระบบของบริษัท ซึ่งถูกเรียกเก็บโดยรัฐบาลในราคา 5 เหรียญออสเตรเลียต่อตัวและส่งต่อให้กับ MLA เพื่อนำไปใช้ด้านการตลาด การวิจัยและพัฒนาในรูปแบบเงินทุนและเงินสมทบทุนจากรัฐบาลกลางและรัฐบาลท้องถิ่นในการร่วมวิจัยและพัฒนาอุตสาหกรรมเนื้อแดง

7.2 The Cattle Council of Australia

The Cattle Council of Australia (CCA) สมาคมผู้เลี้ยงวัวแห่งออสเตรเลียเป็นองค์กรอุตสาหกรรมระดับสูงที่เป็นตัวแทนผู้เลี้ยงวัวด้วยหญ้าในออสเตรเลีย ก่อตั้งในปี 2522 โดยมีองค์กรการเกษตรระดับภูมิภาค State Farming Organization (SFO's) ร่วมเป็นสมาชิกด้วย CCA ทำหน้าที่เป็นตัวแทนในนามของอุตสาหกรรมเลี้ยงโคในการส่งออกปศุสัตว์และพัฒนารายได้ของผู้ผลิตเนื้อวัวเพื่อสร้างผลกำไรแก่เกษตรกรอย่างยั่งยืน สนับสนุนการส่งออกภายใต้มาตรฐาน Australian Standards for the Export of Livestock (ASEL) เพื่อสวัสดิภาพของการส่งออกปศุสัตว์

7.3 Australian Agricultural Company

The Australian Agricultural Company (AACo) ก่อตั้งในปี 2367 เป็นผู้ผลิตเนื้อวัวรายใหญ่ครอบคลุมพื้นที่มากกว่า 6.5 ล้านเฮกเตอร์ในรัฐ Queensland และเขตปกครองตนเอง Northern Territory (คิดเป็นร้อยละ 1 ของพื้นที่ออสเตรเลียทั้งหมด เป็นผู้เชี่ยวชาญในการผลิตเนื้อโคที่เลี้ยงทุ่งหญ้าและเนื้อโควากิวเพื่อการบริโภคในประเทศและส่งออก

8. ข้อเสนอแนะของสคต.

- ออสเตรเลียผลิตและส่งออกเนื้อวัวที่มีคุณภาพสูงและได้รับความนิยมในตลาดสากล ทำให้ออสเตรเลียส่งออกเนื้อวัวเพื่อการบริโภคติดอันดับ 1 ใน 5 ของสินค้าส่งออกที่สร้างรายได้แก่ออสเตรเลียมากกว่า 5,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกาในแต่ละปี ไทยแม้ว่าจะไม่มีการส่งออกเนื้อวัวแต่ควรใช้สิทธิประโยชน์ภายใต้ข้อตกลงการค้าเสรีทวิภาคีฉบับต่างๆ ในการส่งเสริมการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และเทคโนโลยีการเกษตรยั่งยืน/มลพิษต่ำ เพื่อการเพิ่มผลผลิตด้วยต้นทุนต่ำและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมผ่านโครงการนำร่องในภาคเกษตร ประมง ปศุสัตว์ รวมถึงอุตสาหกรรมผลิต/แปรรูปสินค้าเกษตรและอาหาร ตลอดจนการยกระดับศักยภาพบุคลากรไทยในอุตสาหกรรม โดยเฉพาะการวิจัย พัฒนาและแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ด้านการผลิตเนื้อสัตว์ในไทยอย่างยั่งยืนร่วมกัน
- ไทยอาจใช้โอกาสจากการที่ออสเตรเลียเป็นผู้ผลิตและจำหน่ายเนื้อวัวรายใหญ่ (1 ใน 3 ของโลก) ในการเป็นแหล่ง Supply สินค้าอาหารสัตว์ (Tapioca pellets) หรือ อาหารเสริมแก่ผู้เลี้ยงวัวในออสเตรเลีย เพื่อยกระดับมูลค่าการส่งออกไทย

.....
สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ นครซิดนีย์

มิถุนายน 2568

ที่มา:

ข้อมูลอุตสาหกรรมเนื้อในออสเตรเลียโดยสำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศประจำกรุงแคนเบอร์รา

Euromonitor International

Department of Agriculture, Fisheries and Forestry

Meat & Livestock Australia (MLA)

Global Trade Atlas